

Sabiedriskais transports – daļa no pilsētas vēstures. 1. stāsts

Pirms 8 gadiem, kad “Ventspils reiss” atzīmēja 15.gadu jubileju, sadarbībā ar Ventspils arhīvu, Ventspils bibliotēku un muzeju, tika sagatavota izstāde par sabiedriskā transporta vēsturi Ventspilī. Jāsaka, ka savāktais materiāls bija gana bagāts un interesants, tāpēc šajā nedēļā, kad mūsu pilsēta gatavojas 730. dzimšanas dienai, atgādināsim dažus faktus, kas saistīti ar satiksmes attīstību Ventspilī.

Venta - pirmais *sabiedriskā transporta ceļš*

Ventas upe no seniem laikiem ir Ventspils uzticama pavadone. Tās grīvā izvietotā osta radīja priekšnoteikumus pilsētas attīstībai un ceļošanai uz svešām zemēm ar jūras transportu, bet vienlaikus upe bija arī zināms šķērslis, kas traucēja brīvu pārvietošanos. Kā lai nokļūst no viena krastā otrā?

Izrādās, ka jau kādā 1539.gada dokumentā minēts, ka pilsētai ir tiesības turēt Ventā plostu ar virvi, lai nodrošinātu satiksmi pār Ventu. Tas arī būtu uzskatāms par pirmo sabiedrisko transportu pilsētā. Šādā veidā – ar plostu, prāmi vai laivu - satiksme pāri

upei tika nodrošināta vairāk nekā 300 gadus, līdz brīdim, kad 1868.gadā Plostu ielas galā atklāja Plostu tiltu.

Laika gaitā satiksme pa Ventu tiek organizēta ne tikai no viena krasta līdz otram, bet arī augšup pa upi - līdz Piltenei un Kuldīgai. Piemēram, 1899.gadā brauciens ar tvaikoni no Kuldīgas līdz Ventspilij ilga 8 stundas. Braucienu pasažieri varēja īsināt, ieturoties kuģīša bufetē. Biļetes cena 1.klasē bija 1,20 cariskās Krievijas rubļu, bet 2.klasē - 80 kapeikas.

No 1934.gada vairāk nekā 20 gadus satiksmi starp Ventspili, Kuldīgu un Piltēni nodrošina motorkuģis "Abava". Ceļā līdz Piltenei jāpavada 2,5 stundas. Pirmās klases pasažieriem biļetes cena bija 1.5 Ls, bet otrajā klasē - 1 Ls.

Regulāra satiksme pa jūru ar tvaikoni līdz Rīgai vai Liepājai no Ventspils tiek organizēta vēl agrāk - jau 1853.gadā. Brauciens līdz Rīgai bija 10 - 12 stundas un klāja biļete maksāja 1,5 rubļus.

Mēģinājums atjaunot regulāru kuģu satiksmi pa Ventu, bija 20. gs. 90. gadu sākumā, kad, sabrūkot Padomju Savienībai, sabiedriskā transporta pakalpojumi pilsētā kļuva arvien sliktāki. Lai atvieglotu iedzīvotāju nokļūšanu no viena upes krasta otrā, Holandes kuģu būvētavā tika pasūtīts pasažieru kuģītis, kuru nosauca par "Hercogu Jēkabu". Taču 1995. gadā, kad kuģītis beidzot sāka kursēt, situācija pilsētā jau ir mainījusies - atkal kursē autobusi, un laika gaitā atklājas, ka tūrisma braucieni, kurus kuģītis veica starplaikos starp regulārajiem reisiem, ir daudz pieprasītāki par sabiedriska transporta pakalpojumiem.

Ar 2012.gada izstādes stendu par kuģu satiksmes vēsturi var iepazīties [ŠEIT](#).